Gemeente Mook en Middelaar

Documentnummer	
Onderwerp	**Jaarstukken 2023**
Datum raadsvergadering	**13 juni 2024**
Raadscommissie	Begroting & Rekening
Datum raadscommissie	6 juni 2024
Programma	Alle programma's
Portefeuillehouder	A.F. Herings

Jaarstukken 2023

Inleiding

Het college van burgemeester en wethouders legt verantwoording af aan uw raad over het door hem gevoerde bestuur onder overlegging van de jaarrekening en het jaarverslag, tezamen de jaarstukken. De Jaarstukken 2023 worden door de accountant gecontroleerd. Op het moment van aanlevering van deze Jaarstukken 2023 is de accountant de controlewerkzaamheden aan het afronden. De controle-verklaring en het accountantsverslag worden daarom nagezonden. Op grond van artikel 198, lid 1 van de Gemeentewet moet u de Jaarstukken 2023 definitief (al dan niet gewijzigd) vaststellen. Dit dient wettelijk te gebeuren vóór 15 juli 2024.

Voorstel

1. Kennis te nemen van de (nagezonden) controleverklaring en het (nagezonden) accountantsverslag bij de Jaarstukken 2023;
2. De Jaarstukken 2023, inclusief de (nagezonden) controleverklaring vast te stellen;
3. De bestemmingsreserve Stimulering woningbouw te handhaven;
4. Het bruto jaarrekeningresultaat van € 1.147k voordelig als volgt te bestemmen:
    a. een bedrag van € 64k over te hevelen naar 2024, zijnde budgetten waartegenover een onttrekking uit de Vrij Besteedbare Reserve staat van eveneens € 64k middels eerdere besluitvorming;
    b. een bedrag van € 358k over te hevelen naar 2024 via de bestemmingsreserve Budgetoverheveling;
    c. een bedrag van € 100k toe te voegen aan de bestemmingsreserve Stimulering woningbouw;
    d. een bedrag van € 20k toe te voegen aan de bestemmingsreserve Wijkontwikkeling;
    e. het restant netto resultaat van € 669k voordelig toe te voegen aan de Vrij besteedbare reserve;
5. De restant kredieten zoals vermeld in bijlage 1 van de Jaarstukken 2023 voor een bedrag van € 9.241k over te hevelen naar 2024.

Beoogd effect

Met het vaststellen van de Jaarstukken 2023 wordt voldaan aan de wettelijke verplichting zoals vermeld in artikel 198, lid 1 van de Gemeentewet.
Op grond van artikel 199 Gemeentewet ontlast de vaststelling van de jaarrekening (als onderdeel van de Jaarstukken) de leden van het college ten aanzien van het daarin verantwoorde financieel beheer.

Argumenten

1.1 Kennisnemen van controleverklaring c.a.
De controleverklaring geeft een beeld over de getrouwheid van de jaarrekening. De rechtmatigheidsverantwoording wordt vanaf 2023 gegeven door het college van burgemeester en wethouders en is vermeld in de jaarstukken zelf. Het accountantsverslag is een verslag van bevindingen, waarin aandachtspunten worden vermeld met betrekking tot de controlewerkzaamheden door de accountant.

2.1 Vaststellen Jaarstukken 2023
De raad is het bevoegde gremium om de Jaarstukken (al dan niet gewijzigd) vast te stellen. Dit is een wettelijke verplichting op grond van artikel 198, lid 1 van de Gemeentewet.

3.1 Handhaven bestemmingsreserve
Op grond van de nota Reserves en Voorzieningen zou de bestemmingsreserve Stimulering woningbouw per eind 2022 opgeheven moeten zijn. Gezien de nog te verwachten projecten en uitgaven op het gebied van woningbouw, zoals het opstellen van een (gebieds)visie Cuijksesteeg, het onderzoeken van woningbouw in het groen (Spoorzone) en het opstellen van een woon(zorg)visie, wordt voorgesteld om deze bestemmingsreserve nog te handhaven. Bij de resultaatbestemming wordt tevens voorgesteld om hieraan een bedrag van € 100k toe te voegen.

4.1 Bestemming rekeningresultaat
Alleen de raad kan besluiten hoe het resultaat van de jaarrekening wordt bestemd. Standaard wordt het jaarrekeningresultaat toegevoegd aan de Vrij Besteedbare Reserve (VBR). In het geval budgetten en bijbehorende werkzaamheden niet of deels zijn uitgevoerd, is het ook mogelijk dat zowel het budget als de werkzaamheden worden doorgeschoven naar het volgende jaar. Dit betreft de zogenaamde budgetoverheveling en maakt onderdeel uit van de resultaatbestemming. Het is ook mogelijk dat een deel van het resultaat wordt gereserveerd voor de komende jaren middels een toevoeging aan een bestemmingsreserve of voorziening. Voor een totaaloverzicht van de voorgestelde budgetoverhevelingen en reserveringen verwijzen wij u naar het onderdeel Financiën in dit raadsvoorstel.

5.1 Overheveling restant kredieten naar volgende jaar
Kredieten zijn naar aard meerjarig (dit in tegenstelling tot budgetten in de exploitatie). Op grond van de financiële verordening vervalt een geautoriseerd krediet na twee jaar, tenzij binnen deze periode een aanvang gemaakt wordt met de aanschaf, de dienstverlening of werkzaamheden conform het doel van het krediet, of dat de raad besluit om het krediet nog te handhaven. Om een krediet veilig te stellen wordt aan de raad een specifiek besluit gevraagd om restantkredieten over te hevelen naar het volgende jaar. Hierdoor wordt de mogelijkheid geboden om de activiteiten conform het doel van het krediet in het volgende jaar of de volgende jaren te realiseren. Van kredieten die afgewikkeld zijn, wordt een eventueel restantbedrag niet meer overgeheveld. Een deel van de kredietoverheveling was reeds vermeld in de Eindejaarsrapportage 2023.

Kanttekeningen

2.1 Niet vaststellen Jaarstukken 2023
Mocht de raad de Jaarstukken 2023 niet of niet naar behoren (willen) vaststellen zoals wettelijk is voorgeschreven, dan zendt het college op grond van artikel 201 Gemeentewet de Jaarstukken 2023 ter vaststelling aan Gedeputeerde Staten.

4.1 Geen bestemming rekeningresultaat
Als er geen nadere bestemming wordt vastgesteld, dan wordt het rekeningresultaat automatisch volledig toegevoegd aan de Vrij Besteedbare Reserve als onderdeel van het eigen vermogen op de balans.

Duurzaamheid

Niet van toepassing. De ‘Jaarstukken 2023’ betreft een verantwoording achteraf en leidt niet tot structurele financiële effecten. Voor zover het financiële duurzaamheid betreft, komt dit onderwerp terug in de Zomerrapportage 2024 en in de Programmabegroting 2025. Zie ook het onderdeel Financiën in dit raadsvoorstel.

Participatie

Niet van toepassing.

Financiën

Resultaat op hoofdlijnen
Het bruto resultaat van de jaarrekening 2023 sluit met een positief incidenteel saldo van € 1.147k. Dit betreft het saldo van alle baten en lasten, inclusief mutaties reserves en budgetoverhevelingen die al zijn vermeld in de Eindejaarsrapportage 2023. Van dit bruto resultaat wordt voorgesteld om budgetten over te hevelen naar de exploitatie van 2024 (omdat ook de werkzaamheden in 2023 nog niet of nog niet volledig zijn afgerond) en naar twee bestemmingsreserves. Enkele budgetoverhevelingen worden gedekt door een onttrekking uit de Vrij Besteedbare Reserve (VBR) op basis van reeds eerder genomen raadsbesluiten. Per saldo heeft een dergelijke overheveling met dekking uit de VBR geen financieel effect op het netto resultaat. Na aftrek van deze nagekomen overhevelingen en reserveringen van in totaliteit € 478k, komt het netto resultaat hiermee uit op € 669k voordelig. Hiervan wordt voorgesteld om dit bedrag toe te voegen aan de Vrij Besteedbare Reserve.

Financiële recapitulatie

Bruto resultaat (voordelig)	€	1.147k
Nagekomen budgetoverhevelingen met dekking uit VBR, per saldo	-/- €	0
Nagekomen budgetoverhevelingen via bestemmingsreserve BGO	-/- €	358k
Reserveringen bestemmingsreserves	-/- €	120k
Netto resultaat (toevoeging aan Vrij besteedbare reserve)	€	669k

Specificatie budgetoverhevelingen met dekking VBR

- Restant budget dubbele oriëntatie	€	13k
- Restant budget implementatiekosten omgevingswet	€	42k
- Restant budget burgerinitiatieven speelvoorziening	€	10k
- Dekking onttrekking uit Vrij Besteedbare reserve	-/- €	64k
Totaal nagekomen overhevelingen met dekking VBR	€	0k

Specificatie budgetoverhevelingen via bestemmingsreserve

- Uitvoering energietoeslag	€	92k
- Taakmutatie verhoging taalniveau en inburgering	€	86k
- Onderhoud onverharde wegen	€	62k

- Implementatiekosten Omgevingswet	€	32k
- Budget Slag op de Mookerheide	€	26k
- Opstellen Kerkenvisie	€	20k
- Uitvoering kunstprojecten (o.a. rotonde Raadhuisplein)	€	15k
- Actieprogramma Vrijetijdseconomie	€	14k
- Deelname natuurbrand-managementplan	€	11k
Totaal overhevelingen en reserveringen	€	358k

Specificatie toevoeging aan bestemmingsreserves		
- Bestemmingsreserve Stimulering woningbouw	€	100k
- Bestemmingsreserve Wijkontwikkeling	€	20k
Totaal toevoegingen aan bestemmingsreserves	€	120k

Verklaring verschil op hoofdlijnen
Het verschil tussen raming en realisatie dient verklaart te worden. Het verschil bedraagt:

Bruto voordelig resultaat Jaarstukken	€	1.147k
Geraamd nadelig resultaat	€	148k
Te verklaren verschil	€	1.295k
Waarvan onderuitputting naar budgetoverheveling	€	358k
Resteert te verklaren	€	937k

Dit verschil kan op hoofdlijnen als volgt verklaard worden:

- Hogere uitkering gemeentefonds (baten)	€	401k	V
- Afwikkelingsverschillen voorgaande jaren (baten)	€	221k	V
- Meer ontvangen rentebaten (met name Q4) (baten)	€	203k	V
- Meer ontvangen leges (baten)	€	193k	V
- Onderuitputting overhead (minder lasten)	€	116k	V
- Nagekomen dotatie voorziening groot onderhoud bruggen (lasten)	€	100k	N
- Nagekomen dotatie voorziening groot onderhoud wegen (lasten)	€	95k	N
- Nagekomen dotatie voorziening wachtgeld (lasten)	€	98k	N
- Overige verschillen (met name onderuitputting budgetten), per saldo	€	96k	V
Totaal verklaard	€	937k	V

Toelichting drie grootste verschillen
Het grootste verschil betreft een incidenteel hogere uitkering uit het gemeentefonds op grond van decembercirculaire 2023 (stand jaarrekening) ten opzichte van de septembercirculaire 2023 (stand begroting na wijzigingen). De hogere uitkering betreft een bedrag van (netto) € 401k. Dit betreft voornamelijk de invoeringskosten Omgevingswet en de Energietoelage.
Het tweede verschil zit in diverse afwikkelingsverschillen. Dit betreft verschillen die over het algemeen te maken hebben met afrekeningen van voorgaande jaren van SiSa-regelingen en het Sociaal domein. Per saldo een bedrag van € 221k voordelig.
Het derde verschil betreft meer ontvangen rentebaten, met name op de bankrekening ‘Schakistbankieren’ in het vierde kwartaal van 2023, toen het rentepercentage steeg. Voor 2024 wordt de raming aangepast.

Deze drie grootste verschillen leiden samen tot een voordeel van € 825k en verklaren 88% van het verschil.

Resultaat in detail
Naast de genoemde grootste verschillen, waarvan de drie grootste hier zijn toegelicht, zijn er nog meer verschillen aan te geven. Een meer uitgebreide analyse van de verschillen tussen het bruto resultaat van € 1.147k voordelig en het vooraf geraamde resultaat van € 148k nadelig, vindt u terug in de Jaarstukken 2023 in onderdeel '2.2.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten'. Hier zijn alle verschillen in de baten en lasten vanaf € 20k afzonderlijk vermeld. Verschillen tot € 20k zijn gegroepeerd weergegeven.

De geconstateerde verschillen (zowel op hoofdlijnen in dit raadsvoorstel, als in detail in de Jaarstukken 2023), zijn in eerste instantie incidenteel van aard. Eventuele structurele verschillen zijn al verwerkt in de Programmabegroting 2024 of worden jaarlijks bijgesteld volgens de reguliere processen. Zo volgt bijvoorbeeld de uitkering gemeentefonds de bedragen conform de mei- of septembercirculaire en worden de kostenbudgetten bijgesteld naar de reëel te verwachten uitgaven. Voor wat betreft het Sociaal Domein worden budgetten bijgesteld op basis van voortschrijdende gemiddelden.

Communicatie

Na vaststelling van de Jaarstukken 2023 (inclusief controleverklaring) door uw raad, wordt deze binnen twee weken na besluitvorming (wettelijk uiterlijk vóór 15 juli 2024) verzonden naar Gedeputeerde Staten provincie Limburg en naar het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Uitvoering

Donderdag 23 mei	:	Raadsinformatieavond (technische toelichting Jaarstukken 2023)
Dinsdag 28 mei	:	Indienen technische vragen bij de griffier (voor 13.00 uur);
Maandag 3 juni*)	:	Auditcommissie (indien mogelijk toelichting door accountant Crowe-Foederer);
Dinsdag 4 juni	:	Verzenden antwoorden op technische vragen naar raads- en commissieleden;
Donderdag 6 juni	:	Commissie Begroting en Rekening (behandeling antwoorden op technische vragen);
Donderdag 13 juni	:	Raadsvergadering (behandeling en besluitvorming Jaarstukken 2023);
Vóór 15 juli	:	Vastgestelde Jaarstukken 2023 en overige documenten verzenden naar Provincie en CBS.

*) onder voorbehoud

Bijlagen

Bijlage 1 Jaarstukken 2023;
Bijlage 2 Raadsbesluit (concept);
Bijlage 3 Format vragen fracties.

Mook, 14 mei 2024

Het college van burgemeester en wethouders van Mook en Middelaar,

De gemeentesecretaris
drs. W. Mariman

De burgemeester
mr. drs. W. Gradisen